

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕПРЕТИЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драх-
ме, годишње 36 драхме

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Стал уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

БРОЈ 10 лепта

НА НИСКИМ ГРАНАМА

Последње аустријско средство

Неколико времена по свом уласку у Београд аустријске власти по кренуле су тамо лист *Београдске Новине*. Лист су намениле српском грађанству, у циљу, «објективног» обавештавања и политичког васпитавања »рђаво и тенденциозно« обавештавањег и »недовољно« васпитаног српског народа. Да би остала до следне својој пакленој мржњи према свему што је српско, штампаје су га, а и данас штампају, латинским словима; ћирилица им је изгледала и сувише непрактична, па чак и за вид опасна. Тако су мотивисале доцију за брану употребе и учешћа ћирилице у Србији.

Итај лист, најнаказније недовољче свога времена, служио је, од свог неприродног рођења, као извор и резервоар свију гадости и најподлијих испада противу свега што је српско, а у првом реду противу најчеститијих и најродољубивијих легалиних представника једног херојског, исправног и у свету цењеног народа. Пишући тобоже за народ, у чијој средини и противу чије се воље јављао и наметао, није оставио недирнуту нијајтању жицу интимних националних осећања тога народа, а увек са највећим и циничким уверавањем, да то ради за корист народа, о чијој глави његови властници нису престали радити.

Народ, српски народ, проницљив и бистар, васпитаван у слободи и за слободу, уочио је тенденциозно писање и разумео време и прилике. Он је с најдубљим презирањем и са неугасимом мржњом посматрао недела својих крвника, и одвратна ласкања, у форми језивих клевета и гадних увреда, правилно оценио и одмерио својим бистрим душевним погледом. Нију се могле преварити ни обмане извиканих патријата, чије је србовање било и остало само као средство најниже пакости и најсрамнијег егоизма. — То су, на крају, прозреле и аустријске власти у поброђеној Србији, па су, после неуспеха са најсвирепијим насиљима, латиле се свога старог средства лажних обећања и најпростијих превара. Пало им је у очи, да српски народ и не чита њихове написе, па ни »Београд-

ске Новине«. Нису мogle разумeti, да наш народ презире све што је њихово; веровали су, да је то делом зато, што Србин није вичан латинским словима. И онда су окренули другу страну својих непрепушних обмана. Почекли су штампање својих умних гадости нашем лепом ћирилицом. Али се народ ни тада није дао преварити; он је живео, као што и данас живи, у непоколебљivoј нади, да ће му сунце слободесинути с југа, где су, у спремању народне слободе, његов Узвиши Краљ, млади Вожд на челу херојских легиона осветника и умни представници драге нам Отаџбине. И те највеће распаљивање народна срца, пуна поноса и вере, а тиранима и злоторијима народним уливима, која им је већ на прву, а знамо и да је њихово стање неиздржљиво; али нијмо знали да је код њих тако и толико очајно, да ће њихови подли полтрови, бити позвани на одговор за сва недела која су починили.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Атина, 12. — Јуче је посланик Сједињених Држава, Гроперс, предао краљу Александру својеручно писмо председника Вилсона. Краљ је био јако дрннут имплементом председника према грчком народу.

Лондон, 12. — »Тајмс-јарда: да ће Сједињене Државе објавити рат Аустрији, Турској и Бугарској.

Берн, 12. — Бивши канцелар Бетман Холвег при спео је у Швајцарску. Он ће се подуже бавити најезеру Туну.

Лондон, 12. — Министарство Спољних послова објавило је Белу Књигу у којој је изнета коренспонденција између енглеске и холандске владе поводом преноса песка и шљунка за грађење немачких утврђења на фронту у Фландрији.

Рим, 12. — Јављају из Цириха листу »Коријере де ла Сера«: Председник мађарске владе, одговарајући у парламенту на интерpellацију грађа Тисе, изјавио је, да би Угарска била скрбна, кад би Пољска ушла у састав двојне монархије. Одеје ју питању потајна жеља мађарске владе да објави анексију Пољске.

на се ужасан терет Лазареве клетве.

Зар непријатељ рачуна, да на нашем фронту може бити Србина, који би и за часак посумњао у истину, да нас је увек био са севера и да непријатељ никада не може бити пријатељ?

Зар непријатељ мисли, да ми овамо не знамо, како су прошли сви они наши војници, које је постигла несрећа робовања? Који нису помрли од глади, они су, услед крвничког поступања с њима, постали неспособни не само за војску, него и за живот, или још и сада чежњиво очекују, изнурени и напађени, парче хлеба од својих увоја привременој туђини. Такву судбину нико од нас нити је пожелео, нити ће пожелети.

Знамо да је нашим непријатељима дојадило; знамо да се леде од ужаса пред страшном несрећом, која им је већ на прву, а знамо и да је њихово стање неиздржљиво; али нијмо знали да је код њих тако и толико очајно, да ће њуначки, морају љубати и кукавичких средстава. То нам подиже веру и крепи наду, да је на прву час освете, кад ће и они, као и њихови подли полтрови, бити позвани на одговор за сва недела која су починили.

Рим, 12. — Кардинал Рим упутио је апел, којим позива све Италијане, да све снаге концептишу за спас Отаџбине.

СИТУАЦИЈА

Политичка

Граф Ревентлов објавио је у »Дејче Тагесцјутинг« један чланак о ситуацији после досадашњих успеха у Италији. Он се слаже са својим многобројним немачким колегама, да главни, политички циљ те офанзиве није потребна помоћ споља, да би дошао до слободе, коју већ уживају други народи.

Али, социјалисти ходе да имају економску слободу, а од ове смо даље и дао икад. У својствусопцијалиста, ми се морамо држати далеко од буржоаске владе. Кад буде дошао час, ми се нећемо повући од своје одговорности!

Шајдеман је за тим побројао битне тежње социјалдемократске странке: изборну реформу у Прусу, укидање политичке цензуре и

су трупе, кад год су то хтели, постигле све своје објекте.

Ситуација на италијанској фронту постаје све повољнија. Немци су извршили серију нових покушаја, да опколе извесна италијанска одељења и да се пробију преко Пиаве, или су сви њихови напори остали узалудни. Италијанске трупе су се потпуно консолидовале, и постоји уверење, да ће оне, помогнуте англо-француским појачањима, бити не само када десне снаге се осујете сваки покушај нове офанзиве, већ и да предузму успешне противападе.

Женева, 12. новембра.

Шајдеман је држао велики политички говор у Кенигсбергу, у коме је дефинисао држање социјалистичке странке према Хертлинговој влади. Немачки социјалистички воја рекао је памећу осталога:

»У царевини је извршен на миран начин апредак, који би иначе стао потока крају, а док ће Америка ступити у рат, и против ње, као против Михаелиса.

АМЕРИКА У РАТУ

Важне седнице у Лондону

Лондон, 12. новембра. Рајтерова Агенција јавља, да је на другој седници шефова разних бироа министарства и извесних чланова америчке мисије, г. Лојд Џорџ рекао је да ситуација Русије и Италије изискује више него икад, да Сједињене Државе поштљу што пре и што већи број бораца. Савезници очекују за 1918. годину близу 1 милиона тона робе, обећане од Американаца.

Г. Лојд Џорџ говорио је по том о поштрењу блокаде и захвалио је америчкој мисији на услугама, које је чинила и чини америчка марија у борби против сумарца.

Амерички адмирал Бенсон захвалио је британској влади у име мисије и обавестио скуп о огромном делу, које је већ изведен у Сједињене Државама и које се изводи, не само у погледу обуке бораца, већ и конструирајући флоте и производње ратног материјала, као и снабдевања и развитка авијатике.

ГРЧКА ШТАМПА

«Неа Елас», Нетакнути је наша морална снага.

Изјаве које је, одмах по доласку у Париз, учинио г. Венизелос пред заступницима тамошње грчке колоније, садрже извесан pessimizam о коме нисмо никада помињали да ће се дотади душе првог грађана Грчке, који се и у критичним још тренутцима показивају оптимистом и који је тим својим оптимизmom и душевном снагом много доприносиле отварању својих предвиђања. Али не знамо на чиму се дотади душе првог грађана Грчке, који се и у критичним још тренутцима показивају оптимистом и који је тим својим оптимизmom и душевном снагом много доприносиле отварању својих предвиђања. Али не знамо на чиму се дотади душе првог грађана Грчке, који се и у критичним још тренутцима показивају оптимистом и који је тим својим оптимизmom и душевном снагом много доприносиле отварању својих предвиђања.

И, ако смо у фебруару 1915. изгубили прилику да

унизимо и сломимо спољашње непријатеље ипак се у то доба појавио непријатељ страснији, с којим се народ, раније или доцније, морао судржати и срушити га. Овај супарник ако је по форми био унутрашњи непријатељ Грчке, у ствари је био непријатељ значајан колико и сваки други, и то непријатељ колико грчког народа толико и самог Споразума. У овом великом рату апостолски тиран је најпомажнији и најподмилији непријатељ споразума, као забачена краљ, пинујући за рачу нација, ради уништења савезничких армија, као што је показало

Овај смртни непријатељ споразумне борбе, који је у победи савезничког оружја гледао обарање власноти и подизање демократије, налазио се у Грчкој, и морао је бити баћен далеко, ако је био грчки народ заиста хтео да победи. А факт што су се у Грчкој напали ѡуди који су баћали тирана, најбољи је доказ да народ није изгубио своје моралне снаге; а што је одложио да своју војску стави поред војсака Споразума, то је било стога што се у међувремену борбу да би учинио безопасним једног унутрашњег подмуклог непријатеља који би, остављен слободан, стално ометао војне напредке и трудио се да неутралне спољне победе. Пол-Дуј

БУГАРСКА И РАТ

Опаске „Журнал де Деба“

Поводом недавне интерпелације г. Бекстона у енглеском парламенту односно Бугарске, на коју је одговорио г. Балфур, британски министар спољ. послова, пише »Журнал де Деба« у броју од 2. новембра:

„У образимо чак, да г. Радославов буде обoren од Собранија, будајући је претпоставити, да ће бугарске тешње пасти с њиме. Такве наивне ствари замисљане су 1915. године, када чак и за време бугарске мобилизације.

Г. Радославов је просто оруђе Фердинанда Првог. Он нема никаког личног значаја. Фердинанд Први променио је министре, кад му се прохте. Било да оде г. Радославов или не, то ни за једну јоту неће променити политику Софије. Кобуршки цар је свемоћан. Свешаност тридесетогодишњице његова доласка на престо, последњи 2. август, подаља је његов престо. Он данас жање плодове отварања бугарских операција. Када привремено био клонуо.

И, ако смо у фебруару 1915. изгубили прилику да

Национална библиотека

излази непријатељска ве-

ности. Шта о томе мисли г. Ноел Бекстон?

Осечана и обавезе, формулисани од Вилема Другог и Фердинанда Првог, старог су датума. Одговорни људи, који о њима нију водили рачуна, сносе тешку одговорност. У једној књизи, интересантној него што то изследа по њеном наслову, »Бугарско лето«, г. Марсел Дини прича, да је у јулу 1915. године у Нишу од свих добио мишљење, да је сваки споразум између Бугарске и Србије немогућ. Француски посланик г. Боп рекао му је тада: »Иако ћете у Бугарску. Тамо ћете наћи земљу, која је наш подмурни непријатељ и чека прву згодну прилику да то буде отворено. Од краја другог балканског рата, који су Бугари изазвали, они су са Аустро-Немцима. Нијаква понуда Споразума неће их одлучити да напусте оне, за коју рачунају да ће им помоћи, да задовоље своју мржњу и остваре свој реванш. Они неће никад стати уз нас, и кад буду могли, бориће се против нас и наших са-veznika.«

ЕНГЛЕСКА ПОВЕДА У АРТО-А

Њен значај и последице

Лондон, 12. нов.

Британска победа у Артоа, која је ослободила 60 кв. миља територије за један дан примљена је са великим задовољством у Француској и Америци, као и у неутралним земљама.

Париски »Танк« вели, да ова победа подиже престиж британске војске и убрза ослобођење француске територије. »Она ће учинити дубок утисак у Немачкој, која починиће да запада у периоду, када ће мати да издржи смртоносну битку. Важан је резултат што је стављена пред ову перспективу на уласку у четврту зиму рата.«

Други француски кореспонденти коментаршу енглеску победу у истом смислу и изјављују да су тенкови доказали величествену своју вредност, уништавајући непријатељске одбране боље од најтеже артиљерије.

СА РАТИХ ФРОНТОВА

Франц. коминике

Париз, 12. нов.

У току ноћи Немци су покушали више најада у пределу Курс и у Аргони, али без резултата. У Шампањи смо задобили заробљеника при нападу ист. од морава. Ноћ је прошла на Оиру.

Авијатика. — Аероплани су бомбардовани Денкерк. Није било жртава, штета је незнатна.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

— Милан В/ Филиповић, болничар, пошта бр. 999, извештава своју фамилију у селу Доњо Стапање (Лесковац), да су здрави и живи Торње и Милан Филиповић, Спире и Урош Димитријевић, Тимча и Душан Костадиновић, Драгутин Атанасијевић, Светозар Стојловић, шурак, Трајко и Костадин Живковић из Винваре и Торње и Милан Станковић.

— Стеван Јан. Цекић, полициски писар, извештава Костадина Стојановића, столара из Лесковаца, да је жив, и моли га да извештај о целој фамилији, како у Лесковцу, Лебану, тако и Београду, на П. бр. 8. Исто тако моли мајку Ленку Цекићку, из Лебана, да му се јави.

излази непријатељска ве-

ности. Шта о томе мисли г. Ноел Бекстон?

Осечана и обавезе, формулисани од Вилема Другог и Фердинанда Првог, старог су датума.

— Тодор Стефановић —

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Ожалошћена браћа: О

бад, Јован и Милица, и

синаовац Живан, из Забр-

дице (Ваљево).

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-

ни се зната попуст у це-

нима. 10-12

— Извештавамо пријатеље и познаннике, да је наш

милић и незаборављена брат

Урош Гајић, обвезник, пре-

минуло 20. октобра у Дру-

гој Хијуршикој болници од

задобијених рана, не до- чекаш ослобођење Отаџбине и повратак својима.

— Специјално за г. г. срп- ске официре и војнике чи-